

Discurs de l'homenatge al president Companys a Tarragona

15-10-2009

Jaume Llambrich

Bona tarda a tothom

Ens trobem avui reunits aquí, als peus de la figura del president Companys, per recordar la seua persona, quan fa 69 anys del dia del seu vil afusellament.

Som un poble massa acostumat a commemorar les derrotes. I algun dia haurem d'aprendre a celebrar les victòries. No us parlaré, doncs, de la desfeta per a la democràcia i per al poble català que representa el que va passar als anys 30 del segle passat. Avui vull començar este parlament amb el testimoni de vida que ens va deixar el president Companys.

Un home que va nèixer en un poblet anomenat Tarròs, que va estudiar a la universitat i que, republicà d'esperit, de ben jove es va implicar en la vida social i política del seu país. Reiteradament empresonat per defensar les seues idees i les dels altres durant la dictadura de Primo de Rivera, va ser amb l'adveniment de la República espanyola quan va poder participar activament en la primera línia de la vida política: regidor de Barcelona, diputat a les Corts, diputat i primer president del Parlament de Catalunya, i president de la Generalitat fins a la seua mort. Una vida que és exemple de servei i sacrifici a les persones i al seu poble.

Però avui, sobretot, cal que recollim algunes de les seues paraules per encarar el nostre futur. Dignitat, esforç, llibertat, responsabilitat, voluntat, treball, seny, Catalunya. Són paraules que ens poden parèixer llunyanes o buides de sentit. Però avui, més que mai, hem de recuperar-les, fer-nos-les nostres.

I és que vivim en una època de crisi. I no només econòmica, sinó social i, m'atreviria a dir, nacional. Perquè no és només que la llista d'aturats cada dia va augmentant. Que hi ha més empreses i treballadors autònoms que els costa arribar a final de mes. Encara el que és més greu, que cada dia a Catalunya (aquí mateix a Tarragona) hi ha més pobres. pobres de solemnitat. I si a això hi afegim una sensació de divagació nacional, de fútiles polítiques instantànies que no ens solucionen res, de discriminació real (que no legal) de la nostra llengua, la idea que en podríem arribar a extraure és més aviat apocalíptica.

Però hem d'abandonar el victimisme que ens caracteritza d'una vegada per totes i treballar tots en comú, desinteressadament, com a individus i com a poble. Cal que no ens resignem, que aprofitem les oportunitats d'esta crisi per transformar-nos. Cal bescanviar el pessimisme per actituds positives. Per modificar el món que ens envolta cal que canviem nosaltres primer: si prestem atenció a les coses petites i les fem bé, el món acabarà millorant.

I això que us he dit ja fa dies que molta bona gent ho fa, d'aquella que no acostuma a sortir als diaris, ni a la ràdio ni a la televisió.

O què us penseu que van fer els catalans que volien un domini.cat a la xarxa? Van treballar, sense pretensions, amb l'objectiu que la nostra llengua i cultura tinguessen la seua pròpia identitat cibernètica. Sense victimismes. Som una comunitat lingüística, més gran que la danesa per posar un exemple, per tant les oportunitats econòmiques són més grans. I 4 anys després hi ha 38.000 dominis.cat, que estan entre els primers dominis del món pel que fa a la quantitat mitjana de documents que cada domini aporten a Internet. I és gràcies als internautes, a les empreses i a les institucions, que cada dia treballen en català.

O per què us penseu que la Literatura Catalana va ser convidada a la Fira del Llibre de Frankfurt? Pels premis Nobel que han guanyat els nostres escriptors? Per les pressions diplomàtiques de les nostres institucions? La realitat és que any rere any hi ha una bona colla d'editors que van a Frankfurt a treballar, que negocien traduccions de best-sellers, que exporten la nostra cultura més enllà dels Pirineus. Sense victimismes. I és que a un escriptor li interessa més que el tradueixen al català que a l'eslovè, i si no us ho creieu comproveu el nombre de possibles lectors d'una i altra llengua, i sortireu de dubtes.

Però per arribar fins a Frankfurt calia que els editors fessen molta més feina abans. Mireu les editorials de les nostres comarques, la voluntat ferma que tenen per tirar endavant un negoci amb els nostres escriptors. Fa deu anys al Camp de Tarragona es van editar uns 150 títols en català. Al 2008 se n'han editat més de 300. I és esta voluntat de treballar i de fer negoci amb i per la llengua catalana que és possible tot això.

I per què us penseu que existeix ciència en català? Perquè hi ha una sèrie d'investigadors que malgrat tot volen escriure en català, perquè creuen que per dialogar amb la seua societat cal parlar-hi amb la mateixa llengua. Sense victimismes. Si fos pels avaluadors de la ciència (fins i tot de la mateixa Generalitat) no posarien ni el seu nom en català, ja que només compta l'anglès.

I tants d'altres exemples que us podria posar... però, en definitiva, per què us penseu que encara existeix el poble català i la seua llengua?

Gràcies a les inèrcies d'un mercat liberal, que es capaç d'etiquetar un producte en 23 llengües excepte en la catalana? Gràcies a un Parlament de la Unió Europea que es mostra incapaç de traduir la seua pàgina web al català, però que no té cap problema per fer-ho en maltès? (per favor, no parlem del parlament espanyol). Gràcies a un mercat audiovisual a la TDT dominat per unes desenes de cadenes en llengua castellana?

No serà que existim gràcies a uns empresaris que treballen des de Catalunya, amb normalitat, en català? No serà gràcies a un Parlament català que parla amb altres parlaments d'altres països de tu a tu, amb normalitat, en català? No serà gràcies a milers i milers d'internautes que no tenen cap problema a l'hora de crear continguts, i consumir-los, amb normalitat, en català? No serà a tants i tants catalans que cada dia amb voluntat i esforç fan la seua feina i malden per viure amb normalitat, en català? Amb esforç i voluntat, sense victimismes.

I d'això n'hi ha molts que n'haurien d'aprendre. Fa dies que els nostres polítics es queixen, víctimes ells, que el poble no se'ls pren seriosament, i malgrat les contínues alertes abstencionistes fan com si res. Però què voleu que els diguem? Amb algunes excepcions, la sensació que tenim és que els nostres polítics no es creuen el que diuen, i tampoc no ho fan. Al final, val més tirar endavant una cosa, per petita que sia, que omplir-se la boca de grans declaracions.

I si ells no fan les coses, les farem nosaltres.

Si volen perdre's en grandiloqüents declaracions sobre un Estatut retallat (i properament ribotejat), nosaltres en posarem mans a la feina i votarem per la independència. Mentre aboquen diners al Palau de la Música Catalana, a la capital, hi hauran 113 corals fora de la demarcació de Barcelona que continuaran cantant dia a dia arreu dels pobles de Catalunya. Mentre els pressupostos públics dedicats a la investigació aniran minvant, nosaltres col·laborarem amb La Marató (i compte, que el total no té res a envejar al pressupost de la Generalitat en recerca!). Mentre...

Mentre passen (o no) tantes i tantes coses, encara estan donant voltes per declarar nul el judici del president Companys (que si fotografies aquí, que si fotografies allà). Nosaltres, este judici, no ens l'hem cregut mai. Què voleu, ara, d'una jurisprudència encardinada en les lleis que va promulgar un dictador, que té continuïtat després de tants anys? Que no veuen que en lloc de demanar una rectificació (o nul·litat) caldria trencar, d'una vegada per totes, amb els lligams (legals i reals) que existeixen amb la dictadura?

Mentre alguns es perden en batalles dialèctiques que difícilment acaben arribant a algun lloc, avui nosaltres estem tots aquí, 15 d'octubre, per recordar la memòria d'una persona que ho va donar tot pel seu poble, fins i tot la vida.

Pareix que vivim en un món en què la cultura de l'esforç ha desaparegut, i no és així. Només hem de recordar algunes de les paraules del president Companys: dignitat, esforç, llibertat, responsabilitat, voluntat, treball, seny, Catalunya. Veurem que viuen amb nosaltres, però que les havíem de recordar i tenir ben presents, com al president Companys.

Per acabar, deixeu-me que us llegeixi uns versos del poeta de Camp-redó
Emigdi Subirats en memòria del president Companys

A un president

Endut emmanillat a un captiveri,
En una fossana et van tirar els inhumans.
A tu, cabdill d'un exèrcit de justícia,
fidel a un poble que et va veure
com a símbol del que s'acaba
malament i pitjor es comença.
Em proclamo en rebel·lia,
pel teu nom, davant els estels
que contemplen la neguitejada terra,
on sobren records ingrats i manquen
nous cabdills que encaminen
i no es venguin a l'infern que hi ha a ponent.
La història és un misteri d'injustícia,
on homes amb seny moren pels demés.

VISCA CATALUNYA LLIURE!